

Hétfőn

Martzius 2.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESETŐ.

1846. első félév.

10.

4-ik évfolyam.

Ez ERTESETŐ, melyben adás-vevés, kereskedési-gazdasági 's más illyes hirdetmények közlötnek. Debreczenben minden hétfőn, Nagy-Váradon csütörtökön jelenik — Fél év előzetes házhoz küldve Debreczenben 's Nagy-Váradon 1 — postán bár havá 2 — for. ezüstben. Előfizetni lehet mindenkor a' Tudakozóintézetben.

(D. 20)

Kereskedői

(1. 3.)

gyakornok ú l

valamelly tisztességes háztóli ifju, vas á rus - Nürnbergi kereskedésbe, 's azzal összekötött 's állítási és megbizási foglalkozásra kerestetik. — Bővebb értesítést elfogad Pesten *M. J. Lobmayer* a' Szel utcában 174-dik szám alatt, — Debreczenben pedig, vasár *M. T. Lobmayer* és társa.

(NV. 23.)

(1. 3.)

T. n. Bihar megyei nkgyai pusztán Lónyai Jó'sef úrnak részint telivér, részint több nemzedéken általánosan angol, arab véru ménjei hágnak e' folyó évben idegen kanczákat, a' mén egyeniségéhez képest 6 frt. 40 kr. 10 frt. 40. kr. és 25 fr. 40 krért p. pénzben, — a' hágatásra küldött kanczák, istállóval 's takarmánnyal, a' velek küldendő eselédék élelmezéssel piaczi áron illően ellátatnak.

Ugyanott vannak néhány számeletti kanczák, — és a' legtitstább véru mind finomságra mind gyapjú bővségre kitünő kosok szabott áron eladók.

(NV. 21.)

Eladó széna.

(2. 3.)

Váradhoz csak másfél óra járásnyira Fugyiba t. No-vák Gergely úrnál jó széna t. látatlik jutányos áron.

(NV. 24)

Értesítés.

(1.)

Én idősb Eiber Jó'sef, kötelességemnek tartom köz tudomásul adni, hogy Pontéli Leonárd özvegyének házán, még fekvő tőkepénzt, melyet fiam az it jabb Eiber Jó'sef (potent káplár) magának követelve, 's mint tulajdonát nézi, 's hogy talán erre hivalkozva adósságot tegyen, mindenkit tisztelettel figyelmeztetek, hogy neki adósságra pénz ne adassék, minthogy az említett tőkepenzhez átaljában joga nincs, 's nem is volt, hogy eblől hitelezőit ki tudná elégiteni.

(NV. 25.) Eladó vaskonyhák. (1. 3.)

Nagyváradon Knorr Mihály lakatos művésznél több eladó kisebb nagyobb vaskonyhák találatnak, ugyszinte az intézetben.

(D.)

Fejér bükköny, (13.) lednek és tatárka

eladó találatik Debreczenben Csathó Jósefnél.

(NV. 27.)

(1. 3.)

Nagyváradon egy kintlakó egyének olykorai meg szállásra egy szoba és 4 lóra való istálló kerestetik a' tudakozó intézet által.

(NV. 26)

(1. 6.)

Alulírt, mint t. cz. Kisztlér János úr Petroszy vasgyár tulajdonos teljes felhatalmazott ügynökének, van szerencsése ezennel említett gyárból a nagyváradi fő raktárba lévő és bármely rendelendő mindenemre kovacsolt vasakat, melyek honunk 's a kül föld'legjobb minőségű vasaival melátn mérközhettek, a t. cz. közönségnél alázatosan ajánlani; egyszerűs mind jelenti, miszerint ugyanazon gyárban egy nagyszerű öntőintézet is alakítottott, 's abban nem csak fazekak, serpenyők, és mindennemű főzőedények, sullyok, törő mozsarak, kissebb és nagyobb konyha üstök, konyha-lemezek (Hezplatten) hamuzsirkatlanok, de minden alakú, 's finom öntésű sü tökemenczék, melyek többszerű művésziileg készült jeles külsőiek találtak; továbbá termék ékesítésére való szobrok, u. m. Merkur, nevezetesen Zrinyi és Juranics, szigetvárbóli rohanása pillanatában 's a t. nem különben szőkőkutaknál alkalmazható, sőt ahhoz készült hét láányi magosságú szobrok, továbbá minden megrendelendő géprések, csarnokrostok, síremlékek öntetnek; kitűnő figyelmet érdemel, hogy azon gyárban folyó é' Bőjtmas és Szentgyörgy határol, mindennemű legfinomabb, nagyobb és kissebb szegek, pontos 10-szeres (Decimal) mázsák, levelnyomdák (Briefpressen) vaskonyhák (Sparherde) 's a t. készülendnek.

Miután a nevezett gyárnak készítő műhelye is van, bármely megrendelések a szükséges rajzolatokkal vagy fából készült formákkal ellátva örömmel elfogadtatnak, a t. cz. megrendelők tökéletes meglegedésekre lehető legjutányosabb ároni kiszolgáltatás mellett.

A' nevezett Petroszy vasgyár' gyártmányait bármely időben megtekinthetni, és aluljegyzettnél megrendeléseket személyesen vagy postán is tehetni.

Egyszersmind van szerencsése alulírtak, eddig is már több évig nála létezök, magyar- és erdélyi szágra egyesült gyorsutazási intézetét u. m. Pestről Debreczenen és Nváradon keresztül Kolosvárig ez é'v folytában újra, ugyszinte mind ezen útkara való, mind pedig Pest, Debreczen 's Kolosvárról Nváradon és Aradon keresztül egész Temesvárig kissebb 's legnagyobb súlyú természetnyek és portékák illő áronni szállítására, ajánlkozni bátorodik, 's ez ügyszék kapcsolaton minden bizományokat átveszen. — Továbbá tisztelettel jelenti hogy e' f. év télhő első napjától a' es kir. szab. triesti asienda assicuratrice tüz-, viz-, és jég, károk mentesítő biztosítása ügyvivőségét felvállalá, 's ezen vállalat minden ügyét tekintve, annak pontos eljárású szolgáltatára ajánlkozni Végtere pedig: többféle ó és új fejtér, nemkülönbön valódi nénesi asztalborokkal, ugyszinte többféle palínkákkal, nagyobb 's kissebb mennyiségű hordóban illő áron szolgáltatand, figyelmet érdemelve az öszveszen több ezer cseber eladó italok közt találató igen jeles diószegi bakar és sz. imrei ókó cseber ó borok; nevezetesen 121 cseber 1837-iki, 112 cseber 1833-iki, 260 cseber 1834-iki 216 cseber 1836-iki, 203 cseber 1841-iki, ezenkívül mintegy 100 cseber jó szilva palínka, 's más több é'v nagyobb öszvezgű eladandó italok, és ki-

váság szerint bármely siető elrendeletre, valódi ménesi aszú, és más, ugyszinte valódi Tokaji aszú borokkal kész azonnali szolgáltni. —

Mind ezek mellett minthogy ebbeli terjedelmesh kereskedésbe vágott, — szintén illő áron italokat veszen is.

A' fentebbiekre nézve bővebb tudósítással leendő Nváradon, a Zöldfa című épületben leendő tulajdon iródjában.

Kelt Nvárad Téliutó hó 26-án 1846.

Spitzer Salamon.

(NV. 25.)

(1. 3.)

Néhai Kazinczy Miklós úr csőd tömege részéről közhírré tetetik, hogy Szunyogdon a tömeghez tartozó mintegy 10 hold szőlő, hozzávaló épületekkel együtt, 's mintegy 15 hold szilvával árverésen hitelben és jó kezeséggel melletti el fog adatni.

Ugyanott lévő több darab földek pedig 's kaszáló, két marhás jobbágyal, — valamint Álmosdon 14 köblös 3 vékas tagosított külső szántó föld, egy kényelmes lakházzal 's egy jobbágyal folyó évi Szentgyörgy naptól számítandó egy évig szinte árverésen hasznóberbe fognak adatni. — A' szőlőnek 's szunyogdi földek hasznóberbe adására jövő Mártzius hó 24-iki délelőtti órái, — az álmosdi kis birtok berbe adására pedig szinte Mártzius hó 26-ka tüzetvén ki, — mely alkálommal ugyanott több ingóságok, bútorok, finom porcellánok, könyvek fognak adatni.

(D.)

Fekete bükköny

(1.)

köböl 's véka számba eladó találatik Debreczenben Péterfia utcán a' serházánál.

(NV. 22.)

(2. 3.)

Néhai migos. idősb Dobozy Lajos és fia Károly csőd tömegük részéről közhírré tetetik: hogy P. Tamási és J. Hodos helyeségekkel határos szigeti pusztában fekvő részirtok — mely 20 ember vágó kaszálóból, 's a' közlegelőn szabad legeltetésből, úgy egy harmadrészes korcsmából áll — jövő Mártzius hó 20 ik napján a' hely szinén, délelőtti órákban, árterés utján, Szent-György naptól számítva egy évre hasznóberbe fog adatni

a' választmány által.

*** Uj pamlag (diván)**

van eladó a' debreczeni tudakozó intézetben.

Eladó bükköny.

köböl 's véka számba eladó találatik a' Nváradai tudakozó intézetben. —

* Figyelmeztetés az iránt, hogy többször hirdetni szokott új pamlag (diván) nem ugyan egy — hanem többek elkelvén — mindannyiszor — más és más — 's mindenkor találatnak az intézetben jutányos áron eladók.

(NV. 26) **Hamuzsír** (1. 3.)

igen jó minőségű, 's mintegy 45 mázsa ujonnan érkezett a raktárba — 's eladó — NVáradon. —
Spitzer Salamonnal.

(D. 17.) **TRAKKÓ** (2. 3.)

Telegdhez két órányi távolságra fekvő Fancsikai erdőben, 500 darab sertésre — tavaszi használatra igen alkalmas, 's elegendő **Bükmakk** lévén, akár általjaban, akár pedig heti bérre által bocsájtandó. — Bővebb tudomást a N. Váradi tudakozó intézetben vehetni.

(D.) **Egy csinos szoba**

butorozva, Debreczenben a' harminczados utcában, folyó évi Mártius hó első napjától kezdve, csak magános egyénnek — havi bérbé adandó. — Bővebb utasítás a' tud. intézet által. —

(NV. 17.) **1,500 frt. vált.** (3. 3.)

akár egészben, akár részenként elegendő biztosíték mellett, több vagy kevesebb időre kiadó. — Utasítást ad a' NVáradon. — intézeti ügynök.

(NV. 18.) (3. 3.)

NVáradhoz egy óra távolságra van 100 köblös föld csapásokkal, csinos lakkkal, 's minden gazdasági épületekkel, 4 köblös udvarral 's kerttel, örök áron eladó. — Bővebb tudósítást vehetni a' nváradon tudakozó intézetben.

(D. 16.) **Hirdetés.** (3. 3.)

A' Biasini Pest- Brassói gyorsutazási intézete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Debreczenben, az intézethez tartozó jó erős hat hámos ló szabad kézből eladandó. — Értekezhetni felölök Debreczenben Wallis 's Papp fűszer-kereskedő uraknál.

Ugyan ezen intézet köztudomásul teszi, hogy azon urak, kik Váradon 's Debreczenben a' gyors 's privat kocsik vitelére megkívántató lovakat, szerződés mellett, egy, akár három évre, folyó év Aprilis elsőjétől tartani ohajják, írásba, vagy személyesen magukat folyó év Februar utóljáig Debreczenben a' fentirt, Váradon kereskedő Keszler T. urnál jelenteni el ne mulasztják.

Költ Pesten Februar 1-sőjén 1846

Biasini Ferencz.

(NV. 16.) **Értesítés.** (3. 3.)

Méltóságos gróf Kornis Károly ur részéről ezennel közhírré tétetik: miszerint Bihar megyében kebelezett m. Telegdi jószágán levő 2 év elött Angol honból hozott 1. otti telivér csodórével f. é. Mártius 1-ső napján a' hágatás elkezdetik; — hágatásdíj egy kanczával 7 pengő forint.

Keresetek

a' NVáradon Tudakozó intézet által kereskedői innaknak, 14. 15 éves ifjú, kinek eddigi jó erkölcsi magaviseletéről, 's írásbeli tehetségeiről szülő iskolai bizonyítványa mellett megkívántatik hogy a' német nyelven bárha kevés jártassága is legyen.

Bérbeadandó ház.

Debreczenben, Péterfia utca elején, professor tek Szűcs 's tek. Szónyi Lajos urak házuk közt lévő egész udvarral a' házatúáni földekkel együtt pünkösdtől kezdve egy vagy több évre bérbeadandó, — tudhatni rólla a' tud. intézetben —

(D. 18.) **415 darab birka juh** (2. 3.)

Részint B. Simonyi, részint t. Pálinkási János úr juhnyájáikból alakult, 's figyelemmel kísért kis töke juh, melly közt jelenleg van 240 hasas anya, 's 18 szép kos, 72 tohjó, 66 öreg ürü, szabad kézből eladók.

Az uralkodó metelyről, 's szőrfejről kezesedik a' tulajdonos. — Értekezhetni eránta a' tulajdonos Csathó Jóseffel Debreczenben.

(D. 19.) **FEJÉR BÜKKÖNY** (2. 3.)

25 köből eladó H. Bűszörményben —

Igaz Józsefnél.

(NV. 15.) **Eladó ház.** (3. 3.)

Nagy-Váradon a' kis Magyar utcában nyugalmazott vitéz kapitány Katrány ur jó karban lévő háza, tágas udvar, 's szép kerttel minden órán eladók. — Tudósítást kaphatni Pecze utczán comisarius Kozta Kosztin urnál.

(D. 9.) **LUCZERNA MAG**

máza 's font számra eladó találattik Nagy-Létán az uradalomnál.

(Egyveleg.)

Az elkényeztetett fiú.

(Erkölcsei magyar életkép.)

(Folytatás.)

II.

Borús őszi nap volt, 's az ős apa semmit nem ügyelve a' künn ömlő zápor, 's omladozó falú lakát olly óriási erővel rázó mennydörgésre: egész figyelmét az előszedett régi irományokra látszott fordítani, midőn hirtelen az ajtó felnyílik, 's egyike ismerőseinek egy levéllel ált meg előtte. A'

levél Bertitől volt, 's türelmetlenül töretve fel, be-
löle, e' sorok olvastattak a' tisztés öreg által:

Keltes Apám!

Midőn e' levelet olvasod, körülbelül Hésmárk körül utazand szerencsétlen, de egyszer hiszem szerencsésé leendő fiad. Igen apám, én még eddig csak szerencsétlennék nevezhettem magamat. Hiába öntöztek forró könnyeid, hiába meletietettek szrelemtől lángoló karjaid, ha soha életem ördögi csel-
lét szőtt vejtérnyeibe legkevésbé is be nem pillan-
totál. Vagy azt hiszed, elég az égnek csak égető
napsugárokat szórni a' föld virányaira? óh, ugy csa-
latkozol! le kell neki olykorolylkor viharjait is
önteni, hogy a' nap szerelme alatt ellankadt nő-
vényből erő felsejlen, 's megtanulja nevedésével,
a' balsors csapásait kiállani. Te nekem gyermek ho-
romtól ön becsületemre biztál mindent, 's hitted,
ha mondtam, mint felelek meg hivatásomnak; mi ki-
tünőleg végzem iskolai kötelességemet, 's örömmel
nyújtottad az általam előszámolt szükségekre,
a' gyakran felesleges költségeket. De eljött az idő,
midőn álarcvadnia az ész mindenható sugára alatt
le kell olvasnania, egy józan megfontolás, tanítóim-
nak dorgálása 's tanácslásai, több csalárságattnak
felfedezése valamerre menni készvettnek; megyek
tehát, 's ez indulásom fog csak ébreszteni álmaim-
ból, most akarok lenni férfiu, most művész. Festő
társammal utazok, ki keresetet kész velem, mint
segédjével addig is megosztani, míg a' bennem
fejlő erő népekre fog mely hatást tenni. Reményem
nagy, 's 20 év semmit nem fog tehetni a' hajlam,
az óriási erő és szorgalom ellenében. Isten veled
apám! előtűt most minden világos; látod miként
csaltalak, miként csaltam másokat, miként csaltam
magamat meg. De te jó vagy. 's mindezekért meg-
bocsátás, meg kell bocsátanod! mert mi lett vol-
na mind ennek más oka mint ten gyengeséged?...
Itt már kihullott az agnak reszkető kezéből a' le-
vél, 's szivható zokogással hajtá fejét hallal dobogó
kebelére. Óh! ha tudnátok mi linok dúlnak illi eset-
ben a' sziv körül; ha éreznéktek mi belső szoron-
gást, küzdést, fájdalmakat szül kedves szeretete-
inktől való vádoltatás; ha felfoghatnátok mik szü-
leményei egy olly lényőtli sérelemnek, kibe létez-
zésért készek lettünk volna ön hálkínket, életün-
ket lehelni; óh akkor valóban legkevésbé sem csu-
dálkozhatok egy 60 éves öregnek eszméletlenül így
ba estén most. Ott feküdt ő kinyitnak tengerárjába
merülve, 's az egymást tülő nap és éj mindinkább
csak borúsba tevék egét „Ön bárcsak örök éj
fedné már tagjainat!\" sohajtott fel gyakran, 's ilyen-

kor csak újabb vonaglásokat idézett arczára a' faj-
dalom. Oh ha látnátok ezen hó fehér fűrtök közül
előtűnő vonásait a' lelki szenvednek: kösziveteknek
is meg kellene olvasnania. És ő több ideig így kin-
lódott, míg végre az erőhagyott testben a' kínok is
szűntek. Szive mind lassabban dobogott, eriben a'
vér hálni 's lassúdni, lélekzete maradozni kezdett.
Még egyszer tet fel szemeit mellette álló leányira,
's egy „Berti!\" rebegeve, azokat újra, 's örökre
lehunyá.

(Vége következik.)

Sz. NVárad városában, a' Fekete sas című
város tánczeremében folyó hó 5-én tartatott tánc-
vigalma a' lövész részvényes egyesületnek, melly
már számos éven át törekvék intézkedéseivel, a'
táncvigalmak termét, úgy ékesiteni; hogy a' viga-
dók, már magában a' terem szemléletében is némi
gyönyört és éldeletet találjanak; e' végre költséget
fáradságot soha sem kimélve, 's valóban az idén
sem csaltakozott meg a' két százat felülmuló fényes
társaság, mert mind fényre, mind pompára, 's né-
pességének kitűnő személyzetére felülhaladt min-
den még eddig adatott mulatságokat.

Debreczeni játékszin.

Február 16 an „Angelo\" Felekyné (Thisbe)
Priell Cornelia (Dragadini Katarin) a' legszebb el-
vezetet nyújták, zajos tapsokba reszesülve az est-
koszorujáért egyenlő erővel versenyeztek. Priell
Cornelia helyelhelyel ugyan észrevétet velünk, hogy
Fejér a' Rodolfója, ki e' szerepet, mint szakmája
körén tülköt, minthogy Felekyné fog föl nem lép-
hete, csak szűkségből vála lá föl. Thisbét kérjük
igen szépen — e' kérdésre „hol?\" felelje Bresciába he-
lyett, Bresciában, vigalmában — csak egy n betű! 's
mennivel gömbölyűbben fog lehangzani ajkíról.
Csiszérnek (Angelo) játéka jól, csak gördüléke-
nyebb 's az egyhangúságtól mentebb szavalatot ohaj-
tanánk. Csiszár (Homedei) utonutfőlen szarvag-
son, 's meglássa Demosthenesként fogja nyelvhibáját
megtörni. Nézők a' tegnapián számosabban.

Február 18-an „Ördög naplója\" Felekyné (Robin
de Bois) először lépvcn föl, reményfeletti tetszés-
ben reszesült. — Felekyné (Cerni grófnó) méltó
párja volt, másodszor öltözete különösen megle-
pő vala. — Prill Nelli (Mari) az illy szende sze-
repekben mindenkor otthonos. — Az egész darab
annyrá jól adatott, hogy Felekyné megérkezével, to-
vábra is rendes előadásokat reménylhetünk.

— Gyárichovich Illyr Benti.